

Abonamentele

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiiu, strada Csnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

La

Abonament lunar

pentru Septembrie st. v.

— cu prețurile din capul foii —
 invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Sibiiu, 30 August st. v.

Maghiarii sînt un popor de oameni cu deosebire mândri. Vor fi avînd cîvinte să fie. Mândria însă afectată de oameni cu calități comune, e fudulie. Oamenii cu calități comune sînt însă cei mai mulți dintre Maghiari, ca în genere cei mai mulți dintre oameni. De aceea Maghiarul foarte adeseori e, nu mîndru, ci fudul. Ear' omul fudul e insolent. Și noi toți, ești care avem a face cu Maghiarii, scim prea bine, că ei sînt în adevăr insolenți, și numai rar găsim între dinșii oameni cu tact, de care ne putem apropia fără ca să fim expuși la insulte.

Era dar' un lucru de sine înțeles, că primind veste despre proclamațiunea așa numiților „iredentisti“, ei ne vor insulta pe toți, chiar și dacă nu aprobăm acea proclamațiune. Ne-au și insultat. Lucru de mirare ar fi fost, dacă n'ar fi făcut-o. Diarele maghiare toate, dela „Pester Lloyd“ până la „Ellenzék“ s'au întrecut în alegerea terminilor triviali la adresa noastră.

Care e atitudinea, ce trebuie să ne impunem față cu aceste insulte grosolane? Reserva cuviincioasă.

Noi Românii nu trebuie să scăpăm nici odată din vedere, că sîntem sărăciți și lipsiți de cultură, dar' avem tradițiuni culturale chiar și aici pe pămîntul acesta. Maghiarilor poate că li se iartă mîndria tipărită; noi însă, care ne pretindem urmași ai Romanilor și frați de sînge cu popoare culte din Europa, noi trebuie să ne stăpînim condeinul, pentru-ca nici fraților, nici urmașilor nostri să nu le fie rușine de ceea-ce se tipărește astăzi în limba românească.

De aceea chiar buna cuviință literară cere să nici nu reproducem în traducere română exhortațiunile ziaristice, prin care s'ar atinge castitatea tinerei noastre literaturi.

Trebuie cu toate aceste să ne abatem astădată dela această regulă de conduită și să le dăm cetitorilor nostri în traducere un șir de apretieri insolente, făcute de un ziar maghiar asupra poporului român. N'am face-o, dacă aceste apretieri n'ar fi fost publicate de aproape toate zăarele române.

Eată-le:

„Pe cît scim noi, între Românii din Ungaria și din Ardeal nici vorbă nu e ađi de o mișcare și de nisce aspirațiuni ca să facă cauză comună cu ori-ce revoluțiune. Acest popor e mult mai mărginit la minte, și în pretențiunile sale el se află pe o treaptă mult mai inferioară decît s'1 poată cuprinde fantasia de Daco-România. Liniștit și retras, el vegetează în mij-

locul relațiilor primitive ale comunelor, el se pleacă dinaintea autorității, ascultă de vorbele bune, se teme de mai mari (de „domni“) și este recunoscător față cu binefăcătorii sei. Se găsește în el, ce-i drept, și fanatism, precum și o îmboldire spre jaf, calități comune tuturor popoarelor sîlbatece de păstori; în stare anormală sufletească se află în el și crudelitate, dar' aceste pasiuni se pot lesne înfrîna. Poporul valach atunci numai cîtează a se mișca și el, cînd îl convinge cineva că „împăratul“ și stăpînirea e pe partea lui. Așa s'a întîmplat acum o sută de ani sub Horia, așa s'a întîmplat și la 1848 sub Hurban. Dacă propaganda „revoluționară“ se face astăzi împotriva legilor și a „împăratului“ — apoi acest pas prost îi isolează de ei“.

Care va să dică sîntem insulați pentru-că în lupta noastră contra Maghiarilor nu voim să recurgem la mijloacele, pe care ni le propun autorii proclamațiunii.

Eată, — exclamă unul dintre zăarele mai serioase din București, — cîrturari români din Sibiiu, consecințele politice voastre. Liniștea ce o recomandați, calea legală ce v'oiți s'o păstrați în toate împrejurările, e privită de dușmanii vostri ca „prostie“. Cuvîntul e al Ungurilor; cu ei aveți să vă certați!

Cu alte cuvinte, noi, ești dela „Tribuna“, sîntem de vină, dacă Maghiarii sînt insolenți și provocatori.

Dacă numai în acel ziar din București ni s'ar face această imputare, am trece la ordinea ăilei preste ea. Ni se face însă și aici, ba ceea-ce e mai trist, scim oameni foarte doritori de a nu se strica cu actualul guvern, care față cu poporul se arată mai strășnici ca noi, insinuând, că noi, cu „oportunismul“ nostru, sîntem de vină, că Maghiarii își permit ori-și-ce violență. Ținem dar' să frîngem această armă perfidă, cu care atît de adese-ori sîntem combătuți.

Răspundem în teșă generală, că în adevăr „proști“ am fi dacă am face „proști“ numai pentru-ca Maghiarii să nu dică, că sîntem „proști“.

Dară mai virtos „proști“ am fi, dacă am pune temei pe aprecierile unui ziar ca „Budapesti Híradó“.

Pe cît scim, acest ziar e organul dlui Francisc Pulszky, același Francisc Pulszky, care acum căte-va săptămîni, cînd cu banchetul Francezilor, s'a fîlit, că timp de șeseprețedece ani a conspirat. Se înțelege de sine, că pentru un asemenea maniac sînt „proști“ toți aceia, care nu conspiră, cînd le merge rău.

Noi le dicem fraților nostri Români: căutați-ve de treburile voastre, urmați-ve lucrarea în pace, puneți-vă toate puterile ca să vă luminați și să agonisiți averi, stați strînși la un loc, gata totdeauna de a sări unul pentru toți și toți pentru unul, afirmați-vă fără de temere și cu toată hotărîrea și fiți tari în credință, că nu aveți nevoie să vă puneți în joc averea, viața și liniștea voastră familiară, pentru-ca să vi se facă dreptate.

Dar' dică Maghiarii, că sîntem „proști“, că sîntem „nemernici“, că nu ne scim înstufleți pentru idealuri naționale: asta e treaba lor! Noi scim cum sîntem, și să

nu ne temem, că nu ni se va da ocaziune să-i convingem și pe ei, că sîntem mai presus de toate oameni cu minte, care nu-și risipesc puterile de geaba.

Și fiindcă imputarea ni se face dela București, îi întrebăm pe colegii nostri dela Dâmbovița, de ce n'au făcut frații nostri de preste Carpați ceea-ce ne sfătuiesc să facem noi.

Timp de o sută de ani țările române au gemut sub jugul fanariot și l-au purtat, pentru-că înzadar s'ar fi opintit să-l scuture. Cînd a sosit apoi timpul priincios, ei l-au scuturat prin o mișcare foarte neînsemnată. Și ar fi cădut jugul el de el, chiar și fără de această mișcare.

Puțin în urmă s'a stabilit apoi protectoratul rusesc în țările române: cu cine s'au răsboit Românii, ca să scape de el? Cu nimeni! A cădut el de el, fiindcă nu îi erau împrejurările priincioase.

În urmă s'au unit țările într'un singur stat. Cu cine s'au răsboit Românii, ca să realizeze acest plan, pe care nici Stefan, nici Mihail nu l-au putut realiza? Cu nimeni: statul român s'a întemeiat, pentru-că Europei îi trebuia un stat de sine stătător la gurile Dunărei.

Astăzi România e regat independent: cu cine s'au răsboit frații nostri de preste Carpați, ca să-și dobîndească independența și rangul? Cu nimeni, căci pe câmpiile Bulgariei au dovedit lumii, că și astăzi Românul e tot cel ce-a fost, că rasa noastră n'a degenerat în urma asupririlor seculare, că statul român e prețios ca aliat și primejdios ca dușman, dar' independența și rangul le-a cîștigat România în vîrteala poruncei timpului.

Și dacă frații nostri au știut să fie cu minte, să rabde și să aștepte, să ne dea și nouă voie să facem tot ca dinșii, cu atît mai virtos, cu cît problemele, pe care avem noi să le resolvăm, nu sînt atît de grele ca cele resolve de dinșii.

Voim să ne asigurăm cea mai plină libertate de dezvoltare aici în țeara noastră, și aceasta o vom ajunge foarte în curînd poate, fiindcă din ăi în ăi tot mai mult străbate convingerea, că Maghiarii sînt incapabili de a chivernisi ei singuri interesele țerilor coroanei ungare, precum incapabili au fost Turcii de a chivernisi interesele țerilor din Peninsula-Balcanică. N'avem noi nevoie să ne opintim, ca să o dovedim aceasta: lumea toată asistă și vede, cum majoritatea țerii este oprită în dezvoltarea ei culturală și economică. Maghiarii cad ei de ei, n'avem noi nevoie să ne opintim, ca să-i răsturnăm. Destul numai să se scie, că atunci, cînd le va fi sosit timpul, sîntem și noi prin partea locului, gata de a da mîna de ajutor, după dreptul ce ni se cuvine în vîrteala legii și după porunca unei stăpîniri nouă mai binevoitoare ca cea de astăzi.

Dar' nici nu din partea fraților nostri de preste Carpați ni se face imputarea; acestia, fie ei de ori-și-ce culoare, înțeleg prea bine, că înțelepciune se cere mai presus

de toate în politică. Acela, care pune temei pe aprecierile unor diare ca „Budapesti Híradó“ trebuie să fie om eșit din o școală, unde se propagă idea, că patriot bun nu e decît acela, care scie să conspire contra Monarchului seu, cînd așa cer interesele „națiunii“.

Noi, care respingem ori-și-ce înfrîurire maghiară, ne ținem de tradițiunile dinastice ale poporului nostru.

Interesele noastre sînt identice cu ale monarhiei și cu ale casei de Austria în-deosebi, și de aceea sîntem neclintiti în credință, că atunci, cînd va fi sosit timpul priincios, nu vom ave decît să stăruim, pentru-ca să ni se facă dreptate.

Recunoașcem și noi, că în timpul celor din urmă două decenii, Românii au slăbit în această credință și că slăbesc din ăi în ăi mai mult. Însă tot mai e tare în poporul român alipirea cătră „împăratul lui“, și eată vremea aceasta e sentimentul predominant în masele române, el este firescul punct de plecare al politicei române.

După-ce va fi slăbit cu desăvîrșire acest sentiment tradițional, vom rămîne și noi isolați și vor eși la iveală aceia, care vor ceea-ce noi nu voim și credem, că nici Românii nu trebuie să voiască.

Deocamdată rugăm pe toți cei-ce stau în atingere ăilnică cu frații nostri săteni să propage spiritul de ordine, să cultiveze alipirea cătră tron și să-și țină pe Români mereu tari în credință, ca „împăratul“, chie-me-se el Rege, chie-me-se Mare-Duce, nu poate să fie mulțumit cu un guvern, care sădesce vîrjă în țeară, ne ruinează pe toți și-i înstrăinează popoarele, că numai silit de împrejurări tolerează un asemenea guvern și că atunci, cînd se vor fi schimbat împrejurările, tot pe cale legală, cum a venit, se va duce acest guvern și se va crea o stare de lucruri mai potrivită cu interesele monarhiei. E destul să se scie, că noi sîntem gata de a ne pune la dispozițiunea celor ce vor voi să creeze o asemenea stare de lucruri. Ear' aceasta o spunem în fiesce-care ăi.

Revistă politică.

Sibiiu, 30 August st. v.

Despre transacțiunea Ungariei cu Austria i-se scrie din Budapesta oficiosului „Fremdenblatt“ din Viena: Primul obiect al obicînuitelor pertractări de transacție dintre Ungaria și Austria, îl va forma tariful vamal comun. Conferența vamală emisă de ambele state se va întruni pentru statorirea acestui tarif sau cu finea lui Septembrie sau la începutul lui Octombrie și va prelucra întregul tarif vamal al monarhiei pe baza înțelegerii principale cuprinse în novela vamală așternută parlamentului deja în Mai anul curent și în întregirile ulterioare ce s'au făcut. Prelungă aceasta se vor primi ca reforme în proiectul de tarif vamal pozițiile tarifului amintitei novele și alte modificări, cari se corespundă tarifului vamal german — fără a lua în considerare retorsiunea. E probabil că legislativa ungară va fi recercată

a delibera asupra acestui proiect de lege în decursul iernei sau în primăvara viitoare. Deoarece însă guvernului austriac i-s'au adus la cunoștință dorințele Ungariei privitoare la rapoartele comune dintre amândouă părțile imperiului încă înainte de conferențele ministeriale ținute în Iunie și deja cu ocaziunea schimbărilor de idei din Iunie s'a constatat unitatea de păreri a ambelor guverne în ceea-ce privește mai multe puncte, de aceea se crede ca probabil că amândouă părțile monarhiei vor intra încă în Octomvrie, cu privilegiul convocării delegațiilor, în o desbatere meritorie a transacției, și vor fi în stare a o și signaliza aceasta.

Lupta de rasă, pe care au început-o Cehii din Boemia în contra compatrioților lor Nemți, a provocat, se înțelege, și în acestia lupta de apărare. Aceste atacuri ținute dintre cele două națiuni sunt de natură a-i scoate și pe Nemții din Austria din punctul, în dosul căruia s'au adăpostit, că adevărat singuri dinși ar reprezenta idea de stat austriac. Astfel se ved și Germanii Austriei minai pe clina curentului național. Ideea națională se accentuează tot mai tare în cealaltă parte a monarhiei. Această dezvoltare a lucrurilor din Cislaitania îi îngrijesce pe guvernarii nostri din Budapesta, cu atât mai virtuos, că în Ungaria frecările naționale sunt spriginite prin încordarea Maghiarilor de a-i da Ungariei un caracter național maghiar. Reprezentantii ideii maghiare știu destul de bine, că curentul politic se transpăntă și din stat în stat, deci cu atât mai ușor din o parte a monarhiei în cealaltă. Astfel ne explicăm îngrijirea ce o manifestează țările maghiare în privirea constituirii Reichsrath-ului viitor. „Nemzet“ îi dă sfaturi guvernului austriac și partidelor de dincolo, să înceteze cu accentuarea caracterului național al partidelor. La acest sfat mai deunăzi „Neue freie Presse“ a răspuns, că în cele din urmă vor trebui și cei din Budapesta să mai lase din trufia de până acum și că mai curând ori mai târziu guvernul ungar va trebui să țină și el seamă de dorințele naționalităților.

În Sârbia spiritele sunt foarte agitate. Un indiciu despre aceasta e următorul fapt comentat de „La Réforme“: Precum Alfons al XII, fugind de choleră, se adăpostea sub umbră de la Granja, Milan al Sârbiei se pregătește a pleca la băi, lăsând în urma sa o situație din cele mai turburate. O depeșă a ziarului „Temps“ dice, că ancheta judiciară a constatat caracterul politic al asasinării deputatului Jacovljević, „precum și tendințele anarhiste ale radicalilor“. Raportul comisiei de anchetă pretinde că radicalii întrețin

relații strânse cu refugiații sârbi dela Sofia și cu elementele bulgaro-muntene-grene cu scop de a produce o ridicare generală în Sârbia. În urma acestui raport, s'au făcut firesce mai multe perchiși și arestări în cercurile radicale.

Cu privire la conflictul vamal româno-francez, se telegrafiază din București cu datul de 9 Septemvrie n. următoarele: Încercările făcute până acum pentru încheierea unei convențiuni comerciale între Franța și România sunt zadarnice, și astfel nu e speranță pentru terminarea represaliilor vamale din ambele părți. Acestui nesucces i-se atribue împregiurarea că ministrul-president Brătianu nu a întreprins călătoria proiectată la Paris. De asemenea se ivesc îngrijiri în cercurile oficiale române și cu privire la șansele renouării convențiunii comerciale austro-ungaro-române.

O voce din România despre proclamarea „irredentei române“.

Cetăm în „Posta“ din Galați:

„Toată lumea a aflat cum mai deunăzi o proclamație tipărită cu slove roșii și iscalită „Comitetul irredentei române“ fu lipită pe zidurile capitalei și trimisă preste munți la adresa a multor Români de acolo.

„Nimeni în țeară la noi nu are cunoștință despre existența unei societăți sub titlul de mai sus, de aceea și proclamațiunii în cestiune nu s'a dat o prea mare importanță ca una ce a fost considerată ca operă mai mult personală a vre-unui Român amărît și indignat de modul cum sînt tractați frații nostri de preste Carpați decât rău guvernul și poporul maghiar, decât ca operă a unui comitet sau societăți mai întinse.

„Despre aceasta e cu neputință să nu fi avînd cunoștință și guvernul unguresc, de vreme ce are atâtea mijloace de informații în România.

„Astfel fiind, nu putem decât să ne exprimăm toată mirarea ce ne-a cuprins aflînd modul cum procedează autoritățile unguresc în contra tuturor acelor, la care se presupune că ar fi câte o proclamație din cele de care vorbim; perchiși, arestări și câte șicane toate se fac, ne spun scirile ce vin de preste munți, tuturor Românilor și mai cu seamă preoților și avocaților.

„Pentru-ce aceste măsuri riguroase? Nu înțelege oare guvernul unguresc, că acesta e poate singurul mijloc de a da proclamațiunii în cestiune o importanță în adevăr mare și de a atrage asupra-i băgarea de seamă chiar și acelor ce nici prin minte le-ar fi trecut despre existența ei?

„Purtarea aceasta a Ungurilor, la dreptul vorbind, e departe de a ne cauza nouă o serioasă nemulțumire. Deplângem în adevăr su-

ferințele fraților nostri, dar' în același timp ne pare bine, că orbirea dușmanilor lor îi silește a înțelege și mai bine, că e de absolută nevoie a se uni între ei cât mai strîns și a se gândi la mijloacele de întrebunțat pentru a-și scăpa naționalitatea de perirea ce o amenință.

„Măsurile ce întrebunțează Ungurii nu pot avea de efect decât a ascuți și mai tare patriotismul Românilor. De acest rezultat însă nu se va plînge nici un Român“.

Muscalii, Polonii și Maghiarii.

Cetăm în „Pester Lloyd“:

Absența ministrului-president ungar dela întrevvedere dela Kremsier, tonul rece, cu care a fost discutată în presa ungară întrevvedere dela Kremsier, și în sfîrșit visita demonstrativă a Polonilor la Budapesta, l-au îndemnat pe consiliarul intim al împăratului Alexandru III, pe consiliarul secret Mihail Nikitorovici Katkoff a-și vîrsa în organul său „Moskowskija Vedomosti“ mânia sa asupra Maghiarilor și a Polonilor și a numi politica acestora „patriotism fals“.

Eată ce scrie din cuvînt în cuvînt dl Katkoff:

„Austro-Ungaria suferă de prisosință de patriotism și de politicile ce isvorîsc din aceea. Afară de patriotismul onorific care e devotat binelui întregului și puterii mai înalte a întregului, acolo mai lucră ba chiar domnesc și au primit sancțiunea guvernamentală patriotismi, cari sfășie imperul, îl mințesc și sînt străini și dușmani interesului întregului.

„Cu patriotism fals sînt înzestrate de comun naționalitățile fără popor. Un astfel de patriotism îi caracterizează d. e. pe Poloni și perplexitatea lor consistă în aceea, că ei nu sînt în stare a recunoaște realitatea și a-și vedea greșele. Nenorocirea de căpetenie a Polonilor și dovada despre aceea că soarta poate să devină și mai rea decât aceea, care l-a ajuns atît de des pe vechiul stat polon, zace în minciuna istorică, care s'a înrădăcinat în șliachta (nobilimea) polonă, în creșterea ei, în datinile polone și în viața Polonilor.

„Mulți Slavi suferă de o asemenea boală. Precănd însă în unele provincii slave falsitatea acestui patriotism s'a recunoscut deja și se încearcă vindecarea lui în conștiința și în afinitatea slavică, pre atunci în celelalte țări el crește și duce țeara și naționalitățile la nenumărate dureri în viitor. De acest soi și p. e. poziția Sârbiei, care a căzut perplexă în datorii, formează în privința politică o coadă involuntară la un corp străin și ridică pretensiuni la domnia asupra Macedoniei sau la primul rol între popoarele din Peninsula-Balcanică. Sârbii seamănă în această privință cu Polonii, și cine știe ce-i așteaptă în viitor, dacă Rusia le va detrage mîna ei protectoare.

Apoi se puse earăși pe căutate și dănd de ușa casei, intră în lăuntru dar' earăși tot de clătite dădea preste tot locul, pe unde pipăia; ajungînd la pat află o grămadă de băieți . . . tot lucruri ce mai nainte nu le veduse.

— Am greșit casa a bună seamă, grăi ea din nou, buimăcită. Cuptorul e rece, încât aș pune rîmășag că n'a fost foc în el de-o săptămână de zile; ciubere cu jurebii ca în palmă, apoi plăcinte preste tot locul, de gîndesci că au rămas dela vre-o nuntă, plăcinte . . . copii . . . am greșit casa. . . . Apoi eși și se duse dincotro a venit, fără să se mai întoarcă îndărăt, căci îi trecuse ciasul.

Astfel scăpă fata cea harnică și bărbată de Marțolea, dar' apoi de aci înainte ori cum o năpădia lucrul, n'ar mai fi lucrat Marți seara pentru un bulz de aur.

Din fabulele lui Dimitrie Cichindeal.

(Prelucrate de părintele Ioan Rusu.)

Leul și vulpea.

Leul viețuind foarte îndelung, a îmbătrînit cît nu mai putea nici cu fuga nici cu tăria sa, ca în timpul tinerețelor, se supună alte animale și se le mănca. Cugetînd deci și socotindu-se în tot chipul, că ce va fi mai pe urmă de el în astfel de împregiurări ticăloase: i-a venit în minte, că adeseori aici pe pămînt, aceea ce nu poate sila și puterea, face măiestria și amăgirea. S'a

„Tot prin un astfel de patriotism se disting și Maghiarii. Ca și șliachta polonă, aristocrația maghiară încă a desprețuit și desprețuiesc masele poporului, pe care le exploatează. Precum au trăit Polonii pe timpul puterii lor pe cheltueala masei rusesci, întocmai au trăit și trăiesc și Maghiarii pe cheltueala altor naționalități cu deosebire slave. Precum Polonii se considerau prin ajutorul latinismului și al Jesuiților ca vecinicii conducători ai culturii, ear' istoria lor descria, expunea un șir lung de pagine strălucite care cuprindeau numai gloria polonă și nemernicia altora, întocmai se nutresc și Maghiarii cu fantasii despre o putere ne mai pomenită a oardelor maghiare și cu exaltația de a „cultiva“ Orientul, — după cum a vorbit înainte cu doi ani în Academia maghiară ministrul Kállay, — care nu așteaptă decât după lucrarea civilisatoare a acelor. Minciună, suficiență, speculă cu patriotismul, aceasta îi caracterizează pe Maghiarii de azi, și în aceste sînt cuprinși toți germeii soartei lor viitoare“.

În acest ton — dice „Pester Lloyd“ — continuă dl Katkoff în contra Maghiarilor, cărora la sfîrșit le profetește soarta broascei, ce voia să se umfle cît boul.

„Pester Lloyd“ ne spune, că a scos numai pasagele cele mai ușoare, deoarece-ce celelalte nu pot avea loc în o foaiă cinstită.

Cronică.

Numiri. A fost numit de paroch în Tîrîngă Blaj dl Ioan Pop Păcurar fost paroch în Roșia-montană, ear' Alexandru și Romul Marc preoți ai arhidiecezei gr-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș au fost numiți capelani militari cl. II în rezervă.

*

Despărțământul XX al Asociațiunii transilvane române, ținîndu-și în 6 l. c. n. adunarea generală în Blaj, după-ce comitetul cel vechiu a dimisionat, a ales de director al despărțământului pe dl adv. Ludovic Ciatu, de secretar pe dl profesor Silvestru Nestor, de cassar pe dl adv. Basiliu Oltean, ear' de membri în comitet pe domnii: George Vancea, Ioan German și Petru Solomon.

*

Darea restantă a locuitorilor din comitatul Albei-inferioare se urcă la enorma sumă de 700,000 fl. v. a. Orașul Abrud singur datoresce, numai în dare directă preste 22,000 fl. v. a. Recomandăm cu toată căldura mai ales poporului român să se silească a-și solvi contribuțiunea, fiindcă în urma concludului luat de comisiunea administrativă în ședința sa din 9 a l. c., aceia cari în 14 zile nu-și vor solvi darea, vor fi constrînși fără cruțare prin executori și execuțiuni, să o facă aceasta.

*

Comisiunea administrativă a comitatului Albei-inferioare a primit cu unanimitate propunerea dlui adv. Ludovic Ciatu, publicată în nr. 195 al „Tribunei“.

*

Tarifele drumurilor de fier. O conferință româno-austro-ungară se va întruni la Bu-

prefăcut morbos, a intrat în peștera sa, s'a culcat și s'a întins cît e de lung. A răsunat vestea și s'a lăfăit pretutindenea, că leul înfricoșat și de mare renume se luptă cu moartea și că acuși e capăt de el. Ce poftesc cinea, ușor crede: multe animale, neașteptînd unul după altul, au grăbit care de care mai iute, sub pretext de vizită, să-și îndulcească ochii privind perirea leului. Ear' acesta apucînd cînd pe unul, cînd pe altul, le mănca. Mai în urmă eată și vulpea, care privind prin ușă l-a întrebat: „Cum te afli unchiule?“ — „Rău iubită fiică, dar' vină mai aproape de mîe vezi.“ — „Iartă unchiule, n'am cînd, mîe grăbesc“ — a răspuns animalul înțelept — „dar' nici nu prea voiesc, căci ved multe urme cătră tine, dar' nici una îndărăt.

Învățătura morală.

Ușor va afla ori-cine învățatură pentru sine în fabula aceasta. Oamenii asupritori și nedrepti, ceea-ce nu pot cu tăria și puterea, fac cu viclesugul și cu fățaria. Spun despre acel politic expert, papa Sixt, că înainte de ce ar fi ajuns papă umbla pururea ghib și prîndia pe mîsar de mreje; îndată însă ce-l făcură papă s'a îndreptat și s'a încordat mai presus de ori-care cardinal. — „Am aflat cheile sfîntului Petru“ — a dîs unuia dintre amici, care se mira de schimbarea aceasta — „nu e de lipsă a mai umbla aplecat.“ Ear' cînd a vedut mreja pe measa sa, a început a ocări pe servitorul său, pe bătrînul Onufrie, dîcînd: „vezi că ești fără creeri, ce-ți

Foița „Tribunei.“

Marțolea.

Poveste,
de **Silvestru Moldovan.**
(Urmare și fine.)

Fata cum auți aceasta, se făcu galbină ca ceara la față și începî a plînge. Dar' bătrîna îi grăi:

— Acum nu te teme, draga mea, căci bun e Dumneșeu și el nu te va lăsa la năcaz și dacă vei asculta de povețele mele, cu ajutorul lui Dumneșeu vei scăpa de Marțolea. Ia ciubărul și du-te cu el acasă, apoi îndată ce îl vei pune jos, se eși în ușa tinții și se strigi cît îți va lua gura: „Alelei cum ard munții Macaveiului“. Marțolea cum va auți aceasta se va lua ca o pajură, fără să-ți facă nimic și se va duce pe aici încolo până la munții Macaveiului, unde îi sînt curțile și cine știe cînd se va întoarce înapoi. Dar' tu în vremea aceasta te pune și bate scrob și coace în pripă clătite câte vei pute mai multe, apoi pune preste tot locul prin casă și prin tindă blide și teiere cu clătite. După aceasta te apucă și ascunde ciuberele cu tortul, stînge focul și te ascunde între copii, să nu te găsească cînd va veni. Așa vei scăpa.

Fata, ce se făcă, ca omul în strîmtoare își luă inima în dinți și se întoarse acasă, dar' abia puse ciubărul jos, numai decât eși în ușa

tinții și făcîndu-se, că privește în depărtare prin întunec, strigă cît îi lua gura:

— „Alelei, cum ard munții Macaveiului!“

Marțolea cum auți aceasta, sări sus ca arsă de un fer învîpăiat, apoi fără să dîcă un cuvînt legănat măcar, se duse pe aici încolo, de nici de urmă nu-i mai puteai da.

Fata rămînînd singură făcu după povețele bătrînei, bătî în pripă scrob, coapse clătite și adunînd câte blide, tăiere și tăieruțe avea la casă, puse în fiecare câte o clătită, două și umplî cu ele toată casa: colo unul, colo două, pe cuptor trei-patru, pe ferestri, pe lădi, pe lăviți, pe scaune, pe masă tot teiere și ear' teiere și blide cu clătite. Apoi ascunse în podul casei ciuberele cu jurebiile, stînge focul, închise ușa tinții și se duse în casă de să vîrî între băieți.

Dar' abia isprăvi ea astea și eată numai că Marțolea și sosi îndărăt, c'o falcă în cer și cu una în pămînt, cătrănită și mînoasă, de stătea să scuie foc și scînteii din gură. Ea intră în tindă, dar' aici era întunec de nu-ți vedeai mîna; căută să găsească cuptorul, dar' cuptorul era rece ca ghița; pipăi să afle ciuberele cu jurebii, dar' ciubere ca în palmă, pipăi încoaici, pipăi încolo, dar' pe unde numai îi ajungeau degetele tot de blide cu clătite dădea, pe cuptor blide cu clătite, pe lăvițe clătite, pe ferestri clătite, tot clătite și ear' clătite. . . .

— Mare posnă, grăi Marțolea, așa se vede că am greșit casa.

curesci pe la finele lunii lui Septemvrie, spre a se înțelege în privința tarifelor drumurilor de fier.

*

Regele și Regina României se vor întoarce, se știe, din străinătate pe la începutul lui Septemvrie.

*

Luarea Griviței. Astăzi, 30 Aug. v. fiind a opta aniversare a luării Griviței, se va oficia în toată România un serviciu divin în memoria ostașilor români morți pe câmpul de bătaie.

*

La scoala de bele-arte din București cursurile vor începe la 15 Septemvrie viitor. Inscriserile se fac la secretariatul școlii.

*

O invenție română. „Voința națională” e informată că d. căpitan Dimancea din artilerie, aflat în misiune în Anglia, a inventat un revolver cu șese sau mai multe focuri, care se deschide și aruncă singur cartușele arse.

*

Regele Suediei a fondat un premiu, d. „l'Indépendance roumaine”, de 2,500 fr. care se va da la 21 Ianuarie 1880 autorului celei mai frumoase descoperiri în matematică, împreună cu o medalie de aur în valoare de 1000 fr.

Scoalele practice pentru industria casnică.

Sub acest titlu scrie dl P. S. Aurelian, distinsul economist român în „Economia națională” între altele următoarele:

„În dezvoltarea sa industria tuturor popoarelor a început prin aceea ce se cheamă industria casnică, adică practicarea uneia sau mai multor meserii în familie.

Treptat cu înaintarea culturai, alături cu industria casnică s'a dezvoltat atelierul domestic, adică practicarea meseriilor tot în familie însă compus, prelungă membrii familiei, și din lucrători străini.

În fine către sfârșitul secolului trecut și mai cu seamă în veacul al nouăsprezecelea s'a întemeiat fabrica, adică industria mare.

Sub această din urmă formă fabricarea obiectelor se execută în usine sau fabrici mari, în care lucrează sute și mii de lucrători.

În agricultură dezvoltarea culturai a mers într'un sens invers. În timpuri trecute proprietatea mare și cultura mare erau forma de exploatare agricolă predominantă. Negreși că alături cu dinsa există și cultura mică, însă domeniile întinse înfățișau forma caracteristică a proprietății și a culturai. Tot către sfârșitul veacului trecut revoluțiunea franceză dete întâia lovitură proprietății mari și inaugură pe o scară mai întinsă regimul proprietății mici.

De atunci până astăzi proprietatea mică a fost introdusă la diferite epoci în toate statele Europei.

Țeranul proprietar-cultivator a inaugurat aceea ce se numește cultura mică, care se poate asemăna cu industria casnică, întrucât privește mijloacele de exploatare.

Cu deosebire de aceea ce se petrece în industrie, în agricultură, pornirea este către cultura medie și mică. Domeniul mare se fracționează și treptat se împart prin vânzare între proprietari mici, acolo unde legile nu împiedică împărțirea. Astfel în agricultură proprietatea mică și cultura mică se dezvoltă treptat, în in-

trebuiesc mreja, când sunt venați toți pescii? Omul amăgitor și vicelan se poartă după timp și se îmbracă când în piele de lup, când de vulpe și când e de lipsă și în cea de oaie, ba și de sfânt. Pășesc găsele, când le spovedesc vulpea și când le predică lupul — d. un proverb englez. Noi așa suntem în această piele a noastră, cât nici nouă înșine nu trebuie să ne încredem cu totul. Nu crede cumetre, gura e de câne și ochii sunt lacomi la pogace. Aceasta scim toți, fie mulțumită lui D-șeu, nici e de lipsă, ca să o mai spun eu. Fericită și binecuvântată de D-șeu este sinceritatea! ci earăși să fie cu minte și pricepere, mai virtos cu cei ce nu-i cunoaștem. „Ce folos, că m'a învățat tatăl meu să nu înșel pe nime, dacă nu m'a învățat, cum voi face, ca și pe mine să nu mă înșele alții” — d. Gil Blas. Vulpea ne dă aici învățătură cuminte, să nu grăbim în întreprinderile noastre: eartă unchiule, n'am când. Mă spărie urmele. E cu greu a cunoaște pe om și cu cât sunt cuvintele cuiva mai netede și mai dulci, cu atât mai mult trebuie stat la pândă și bine a privi, ce urme să află împregiurul lui, adică: cine e? ce face? și cum s'a purtat mai nainte. Sunt mai mult de două mii de ani, de când se tânguia Euripid, că este cu greu a cunoaște pre om, d. c. Pentru ce a dat D-șeu aurului fals semne, ca oamenii să-l cunoască, ear omului nu i-a dat nici un semn pe corp, după care să cunoască răul?

dustrie, din contră, industria mare a lovit și lovesc în industria mică, caută să înăbușiască orice manifestare a industriei casnice. Ca rezultat se constată împușinarea din ce în ce mai accentuată a industriei casnice și înlocuirea ei cu fabrica, cu usina. Cu toate aceste industria casnică a dat și dă dovezi de rezistență; luptă din războaie și adeseori cu succes contra năvălirii industriei mari. În țările cele mai înaintate în industrie, precum este Anglia, fabrica n'a reușit încă să desființeze industria casnică. Fabricile de postav întâlnește până și pe piețele Londrei postavurile lucrărilor în casă.

În această luptă contra industriei mari, industria casnică începe să fie ajutată de știința aplicată la industrie. De câțiva ani se inventează tot felul de mașini perfecționate pentru industria casnică, se lucrează pentru a se pune la îndemână acestei industrii motori eficienti.

Că știința va reuși în această direcțiune nici nu poate fi îndoială. Întrucât ne privesc întrededem epoca când fabrica mare va fi înlocuită treptat de industria mică; aceasta o cere, înainte de toate, rezolvirea așa numitei cestiuni sociale care îngrijese cu drept cuvânt lumea europeană, nu doară că industria mare va dispăre, însă alături cu dinsa se va dezvolta industria mică.

Aceasta fiind situațiunea, noi care suntem cu totul începători în industrie, trebuie să căutăm a apuca calea cea mai corespunzătoare cu interesele noastre. Am arătat în repetite rânduri că țeara noastră este, înainte de toate, o țeară agricolă, că agricultura este și va fi temelia producțiunii noastre naționale.

Aceasta însă nu ne oprește de a introduce toate acele industrii, care se potrivesc cu împrejurările în care ne aflăm și în special cu calitatea noastră de țeară agricolă. De aceea am căutat a propaga ideea că la noi industria trebuie să altoită pe vigurosul arbore al agriculturii; cu alte cuvinte să căutăm a introduce cât mai mult din acele meserii care se pot exercita decătră agricultori.

Munca câmpului ocupând pe țereni două părți din an, este firesc că trebuie să căutăm a ocupa atâta sumă de brațe în timpul ce le prinosese. Este necalculabilă pierderea ce îndură țeara din această neactivitate forțată a cultivatorilor, pierdere materială și morală.

Alte țeri ne înfățișează exemple convingătoare despre folosul introducerii meseriilor în sate. Dacă în Anglia, Franța, Belgia, Olanda țeranii practică cu succes atâtea meserii acolo unde industria mare este înfloritoare, nu poate fi îndoială că la noi practicarea de meserii în sate va produce rezultate cu mult mai mulțumitoare. Întrebarea este însă, cum să ajungem a introduce meseriile în sate. Am căutat a răspunde la această cestiune printr-o cărtică care tratează despre modul cum se poate introduce industria în România, cum și printr'un proiect de lege votat de camera deputaților acum patru ani și care stă încă în cartofanele Senatului.

S'a produs înființarea de școli de meserii ca internate pentru a învăța pe țerani meserii: nu suntem de această părere. Am crezut și credem că cel mai nimerit și mai puțin costisitor mijloc pentru a introduce meseriile prin sate este de a așeza în diferite localități maeștri aduși anume din țările înaintate. Acestia într'un atelier comunal simplu ar fi îndatorați să învețe pe tineri și pe tinere, și chiar pe femeile și pe bărbății tineri, meseria lor. Așa spre exemplu se simte nevoie de a să lăți meseria țesutului de pânză în cutare localitate. Țerancele se cuie să țeară; aceea ce le lipsese sunt războaiele cu care să lucreze pânza mult mai lată; modele pentru diferite țesături. Această lipsă se întâmplă având în sate o maeștră sau un maeștru țesător cu instrumente și unelte perfecționate. Într'un an cel mult țerancele ar lucra ca și maeștrul lor.

Pentru acest sfârșit se făcuse un mic început înființându-se acum doi ani ateliere în câteva sate. Așa se așeză în comuna Rucăr din județul Muscel un maeștru pentru fabricarea lăților de Brașov, a ploscilor și altor vase de lemn. Comuna procurase localul și materialul de lemn. Tinerii începuseră să învețe și după cum ni s'a spus obiectele fabricate de dînșii au fost premiate pe la concursuri. . . .

Avem în Ardeal și Ungaria de sigur multe comune a căror stare materială le e destul de bună pentru ca fără întârziere să pună în praxă salutarea propunere ce ni-o face dl Aurelian. Prelungă școala de carte, care există, fără multă greutate și relativ cu puține spese s'ar pute așeza un maeștru în una sau alta ramură de industrie după trebuințele locului, copii eșiți din școală după 2-3 ani ar avé în posesiune prelungă carte și știința unei meserii, care i-ar da pâine sigură și în chipul acesta, pe aceasta cale înaintând cu perseverență Românii în un timp relativ scurt și-ar pute întemeia o industrie națională, care ar da de lucru poporului nostru și l-ar emancipa de sărăcia de care în mare parte suferă aji în lipsa de câștig.

Astăzi când signatura țilei e întemeierea de industrii naționale, astăzi când fiecare e convins, că nu poate exista nici o națiune fără industrie și comerț național, când chiar drepturile poli-

tice ale unui popor atîrnă dela activitatea lui ce o poate dezvolta pe terenul economic; orice jertfă făcută cu scopu de desvoltare pe acest teren cultural, va fi la timpul seu cu abundență răsplătită. — Să se facă dară începutul!”

I. Roman.

Cestiunea proselitismului polonez.

(Urmare.)

Totodată cu aceste proteste se invoacă ca manifestare cea mai înaltă a unei defensive pe pamânt evanghelic contra încercărilor agresive confesionale a organelor bisericei rom. și gr.-cat. și îndeobce contra atacurilor și bajocurilor stricătoare vâșei a comunității bisericești ortodoxe orientale îndreptate către confesiunea ortodoxă scutul legal al acelor organe a executivei, cari sunt chemate, de a împedea în interesul liniștii cetățene și ordinii și desvoltării generale în cultură, religioasă și moralitate a cetățenilor contra agresiunilor și apucăturilor directe pe terenul bisericilor legal recunoscute și societăților religioase și a ține în frâu legal referințele externe interconfesionale.

„Mai ales se îndreaptă luarea de seamă a regimului înalt împărătesc, dela care așteaptă comunitatea bisericească ortodoxă orientală în Bucovina măsurile necesare legale în interesul păcii interconfesionale, pe următoarele:

1. Pe „congregatio sororum Ursularum” înființată în anul 1883, verosimile fără necesara recunoaștere și licență, a cărei existență ca comunitate mănăstirească în Cernăuți neliniștește și care ca institut de creștere de fete prin primirea fetelor de confesiune ort. orient. deșteaptă în cercurile populațiunii presupuneri de tendințe polone-naționale și confesionale.

2. Pe șederea de mai mulți ani și activitatea predicatorilor a „patrum iesuitarum”, a căror misiune pare a fi îndreptată în Bucovina mai ales spre credincioșii ort. orient. și de aceea e aptă de a ofensa pre această populație bună creștinească în sentimentele sale religioase. Fiind că nu e necesitate de atare misiune nici pentru credincioșii rom. cat., severșind respectivii parochi ordinari oficiul lor mulțumitor, e a se mijloci ducerea a „patrum iesuitum” din această pacinică provincie.

3. Pe așederea metropolitului fost varșovian și exilat din Rusia Felinski în Cernăuți, cu ce se aduce în combinație și crearea unui episcopat rom. cat. și despre ce se poate liniști populațiunea ortod. a acestei țeri numai prin aceea, dacă s'ar mijloci, să facă numitul prelat întrebuințarea de ospitalitate-i oferită prin așederea într'o provincie apusană a monarhiei și dacă nu-i s'ar da sprijinul statului și sancționarea creării intenționate a unei episcopii rom.-catolice în Cernăuți, care e privită ca un pod legător național confesional pentru îndrumarea incorporării administrative a Bucovinei la Galiția.

4. Pe presiunile confesionale și a libertății conștiinței întreprinse în penitenciarul femeesc St. Magdalena din Lemberg decătră călugărițele și chiar decătră capelanii de casă de confesiunea rom. și gr. cat. contra întemnițatelor osîndite de confesiunea ort.-orient., cari apar vrednice, de a întoarce privirile înaltului regim și urmărire.

5. Pe numirile induse și decătră autoritățile preoțesci și organele bisericei rom. și gr. cat. în manifestările publice și prelegerii bisericești publice usitate și daunose pentru poziția și vađa bisericei ortod.-or. ca „șisma”, „apostasie”, „șismatici” cum și pe batjocurile îndreptate contra credinței ortodoxe creștinesci, pe ale căror întrediceri și urmărire are dreptul legal comunitatea ortod.-orient. ca și ori care altă biserică legal recunoscută și existentă după drept.

6. Pe faptul, că se zidesc în Bucovina de vre-o câțiva ani în locuri, unde locuiesc de ce până la douăzeci de familii rom. și gr.-cat., dar din cari cele mai puține au indigenenatul în ele, capele rom. și gr.-cat. și după-ce ele nu sunt de loc capele de casă, ci locuri publice de adunare destinate pentru funcțiuni dumnezeiesci, ale căror zidire după ordinațiunile existente depinde dela necesitatea constatată oficial și dela îngăduire, e necesar de a mijloci cu atâta mai mult usarea directivelor existente, cu cât sunt privite aceste capele și biserici decătră populațiunea ort.-orient. ca locuri pentru câștigarea proseliților.

7. Pe faptul, că funcționează la școli populare în comune din țeară, în cari e majoritatea hotărâtă și permanentă a copiilor de școală de confesiunea ort.-orient., învățători de confesiunea

rom. și gr.-cat., un fapt, ce contrădice legilor școlare populare și a cărui delăturare apare cu atâta mai urgentă, pentru-că sunt privite decătră familiile ort.-orient. într'un mod, ce nu poate de loc fi favoritor pentru frecventarea școalelor populare cum și pentru prosperarea învățământului.

Cernăuți, în 20 Iunie (2 Iulie) 1885.

Dr. Silvestru Morar-Andrieș m. p., archiepiscop și metropolit. Arcadie Ciuperco-vici m. p., archimandritul consistorial și vicarul metropolitan. Dr. Ioan Țurcan m. p. Dr. Vasile Ilasievici m. p. Archimandritul Miron Calinescu m. p. Dionisiu cavalier de Bejan m. p. Isidor cavalier de Onciul m. p., consilieri consistoriali.

Nr. 49.

Anexa A.

Cu privire la scrisoarea onorată a procurorii c. r. din 14 Octomvrie 1882 Nr. 88, îmi iau onoarea de a anunța înaltei procurorii c. r., că venind în 14/26 Iulie a. c. în cabinetul de învățătură a institutului detențiunii femeilor din sf. Magdalena pentru ținerea învățături religioase, am aflat următoarele:

a) că decanul gr.-cat. Baczynski, parochul gr.-cat. din numitul institut, de mai multă vreme se ocupă cu proselitismul între osânditele de ritul gr.-or., deși am protestat în contră de mai multe-ori, seducând la trecerea la biserica gr.-cat. pe un credincios de rit gr.-or. din penitenciarul femeesc în persoana Mariei Popadiuk. Trecerea aceasta se făcuse sub astfel de formalități, cari încungiu dogmele fiecarei biserice creștinesci, pe biserica gr.-or. însă întocmai o hulesc și batjocuresc, căci Pater Baczynski botezând încă odată pe pomenita Popadiuk, încercând prin aceasta a demonstra înaintea ei și celorlalte osândite, că botezul credincioșilor gr.-or. e fără de valoare, că ei n'ar fi creștini, neprimind ei măcar cum se cade sacramentul botezului, ce și întru ade-văr osînditele gr.-cat. și rom.-cat. prea adese le obiectează credincioșilor gr.-or.;

b) că învățătorii penitenciarului femeesc, surora Ioana în regulă batjocoresc credincioșii gr.-or. la învățătură în școală cu cuvintele: „Odszczepience, niedowiarki, wasza wiara ani kata ani miara, motyki, szymatyki, gorsze jak zydzi” ș. m. d., prin ce ofensează atâtău sentimentul religios acestora nefericite, a doua batjocoresc și degradează o biserică recunoscută de stat și egal îndreptătită cu celelalte.

Tratarea asta a osîndiților de ritul gr.-or. din partea decanului Baczynski ca capelan de casă cum și a surorii Ioana ca învățătoare, se face de multă vreme! Deși o astfel de tratare și purtare din partea personalului învățătoresc e nici corespunzătoare metodei de învățătură nici în interesul liniștii a institutului, ba chiar contra ordinii de casă și legii fundamentale austriacă, prin ce-i garantată exercitarea liberă a religiei și libertății conștiinței fiecarei, am observat pentru regretul meu, că se face cu totul public și liber, fără a fi împedecată din partea conducătorului, ci din contră mai că concesi.

Abstragând de aceste rele se făcuseră în vremile din urmă și alte apucături în parochia mea, ale căror evitare înzadar le cerusem la inspecțiunea competentă a casei. E vorba de mărturisirea întreprinsă a osânditelor al acestui institut, apoi vađa mea preoțască și autoritatea stării mele e atacată necontentit, găsesc de bine fiind ofensat în chemarea mea cum și îndecomun ca credincios și preot al credinței gr.-or. de a raporta consistorului meu antepus, cu ce am onoare a înștiința pe onorata c. r. procurorie.

Dela parochiatul gr.-or.

Lemberg (Leov) în 18/30 Sept. 1884.

(Va urma.)

Varietăți.

(Femeile savante). Antica Sorbonă din Paris a fost anul acesta teatrul unui fapt destul de rar de înregistrat. Trei fete tinere au dobândit diploma de bacalaureat în științe.

Tustrele au răspuns cu succes la întrebările asupra limbei germane. Două dintr'însele au reușit, fiecare în seria ei, la concursul de traducere latină. Una a primit chiar și felicitările facultății.

(Poveste orientală.) Simțind că oara din urmă se apropie, un Turc bătrân d. soției sale:

— Îmbracă rochia cea mai frumoasă, pune-ți cele mai scumpe giuvaeruri și pietrele cele mai prețioase.

— Dar, pentru-ce?

— Pentru-că Moartea, vădându-te atât de frumoasă, se te iee pe tine în locul meu!

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar

Sciri economice.

Starea semănăturilor în Ungaria și Transilvania. (Raport oficial dela 31 August).

Comitatul Târnavei-mici. Recolta bucatelor păioase se poate numi mulțumitoare. Ovăsul se secără abia acum în unele părți. Se cosesc otava, care promite o producțiune bună, prin ceea-ce se va rebonifica dauna avută în fân. Cucuruzul, cânepa și rapița de nutreț se desvoaltă bine și promit o recoltă mijlocie. Culesul hemeiului decurge. Poamele vor da o recoltă bogată. Culesul viilor va fi bun. Animalele de casă sunt sănătoase.

Comitatul Murș-Turda. Treeratul încă nu s'a sfârșit; linte, mazerea și cânepa s'au cules. Căutatea e mulțumitoare cucuruzul promite o recoltă mijlocie. Poame sunt destule, cu deosebire mere și pere. Animalele de casă sunt sănătoase.

Comitatul Târnavei-mari. Plantele de săpat se desvoaltă bine în urma ploilor, acestea promit o recoltă bună. Cucuruzul e împedecat în coacere prin frig; deasemenea și strugurii. Recolta poamelor va fi bogată. Cositul de a doua oară e în curgere. Animalele de casă sunt sănătoase.

Comitatul Sibiiului. În cercul Sebeșului-săsesc treeratul încă nu s'a terminat. Plantele de săpat sunt frumoase. Cucuruzul promite o recoltă bună. Strugurii au suferit mult în privința calitativă în urma ploilor și a nopților reci. Vitele sunt sănătoase.

Comitatul Selagiului. În cercul Șimleului și al Zelaului treeratul încă nu s'a terminat. Se ogoresce. Otava promite o producțiune bună. Poame sunt foarte multe. Vitele cornute suferă de boala de gură și de unghii.

Comitatul Solnoc-Dobâca. În cercurile Ilonda-mare, Lăpușul-unguresc, Sic și Dej, seceratul bucatelor de toamnă pe alocurea s'a terminat. Cucuruzul se desvoaltă frumos și promite o recoltă bogată. Rapița e frumoasă. Cânepa s'a copleșit; poamele vor da o recoltă bogată. Gra-sează boala între porci.

Comitatul Turda-Arieș. În cercurile

Trescău, Câmpeni, Iara-da-jos și Murș-Ludoș precum și în al Turzii, treeratul n'a dat rezultatul așteptat. Semănăturile de toamnă sunt numai calitative mulțumitoare. Cucuruzele sunt bunișoare. Ghiața a cauzat daune mari; strugurii sunt frumoși și se desvoaltă bine. Poamele cu excepțiunea prunelor, promit o recoltă bună. Vitele sunt sănătoase. (Urmare.)

Comitatul Odorheiului. În cercul Cohalmului și al Cristurului s'au adunat și ovăsul, a cărui recoltă e bună. Cucuruzul e frumos la șes, din contră la deal e mărunt și cocianul e cam gol. Otava la șes e frumoasă, ear' pe dealuri e puțină. Vinul promite în privința calitativă a fi mijlociu. Vitele sunt sănătoase.

Conform rapoartelor, treeratul nu s'a terminat tpe la economiile mai mari, și în unele ținuturi în Ungaria-de-sus și în Ardeal.

Se seamănă rapița. În comitatele Timiș, Békés, Hajdeu, Arad, Zala și Zemplin rapița a și răsărit. În unele locuri din comitatul Sătmăruului s'a semănat și s'ecara de toamnă.

Pentru plantele de săpat ploaia a fost de lipsă, deși a căzut prea târziu.

Timpul răcoros a împedecat coacerea cucuruzului, care și altcum în privința calitativă în Ungaria-de-sus și în unele ținuturi din Ardeal, nu corespunde așteptărilor.

Otava s'a cosit și s'a cărat pe acasă mai pretutindenea; în unele locuri ea a recompensat dauna avută în fân.

Strugurii pretutindenea sunt frumoși; se va dobândi un vin de calitate bună.

Animalele de casă suferă în comitatele: Bereg, Șomogy, Szabolcs, Timiș, Torontal, Ciuc, Făgăraș, Treiscaune, Hunedoara și Bistrița-Năsăud. În celelalte comitate din Ungaria și Transilvania vitele sunt sănătoase.

Cursul pieței din Sibiu.

din 11 Septembrie st. n. 1885.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.80	vând.	8.84
Lire turcesc	"	11.10	"	11.15
Imperiali	"	10.10	"	10.15
Ruble rusești	"	1.22	"	1.23

Bursa de Budapesta

din 10 Septembrie st. n. 1885.

Renta de aur ung. 6%	99.20
" " hârtie " 4%	92.30
" " hârtie " 5%	148.25
Împrumutul căilor ferate ung.	98.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung.	124.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung.	101.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung.	109.25
Bonuri rurale ung.	102.50
" " " cu cl. de sortare	101.50
" " " bănățene-timișene	101.75
" " " cu cl. de sortare	101.15
" " " transilvane	101.75
" " " croato-slavone	102.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98.—
Împrumut cu premiu ung.	119.—
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	123.75
Renta de hârtie austriacă	82.85
" " argint austriacă	83.40
" " aur austriacă	109.50
Losurile austr. din 1860	139.—
Acțiunile băncii austro-ungare	867.—
" " de credit ung.	287.50
" " " austr.	287.50
Argintul	101.—
Scrieri fonciari a le institut. de cred. și ec. „Albina“	5.86
Galbeni împărătesci	9.89
Napoleon-d'ori	61.20
Mărci 100 imp. germane	124.90
Londra 10 Livres sterline	

Bursa de Viena

din 10 Septembrie st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6%	99.85
" " hârtie " 4%	92.45
" " hârtie " 5%	148.40
Împrumutul căilor ferate ung.	98.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung.	124.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung.	109.25
Bonuri rurale ung.	103.—
" " " cu cl. de sortare	102.—
" " " bănățene-timișene	103.—
" " " cu cl. de sortare	101.50
" " " transilvane	101.75
" " " croato-slavone	102.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	97.75
Împrumut cu premiu ung.	118.60
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	123.75
Rentă de hârtie austriacă	83.05
" " argint austriacă	83.05
Rentă de aur austriacă	109.65
Losuri austr. din 1860	139.75
Acțiunile băncii austro-ungare	869.—
" " de credit ung.	288.25
" " " austr.	287.80
Argintul	5.87
Galbeni împărătesci	9.91 1/2
Napoleon-d'ori	61.25
Mărci 100 imp. germane	124.80
Londra 10 Livres sterline	

Bursa de București.

Cota oficială dela 9 Septembrie st. n. 1885.

Renta amort. (5%)	Cump.	43 1/2	vând.	93.—
" Rur. conv. (6%)	"	276 1/2	"	—
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	1230.—	"	—
Banca națională a României	"	30.—	"	31.—
Împr. oraș. București	"	226 1/2	"	—
Credit mob. rom.	"	172.—	"	89 1/4
Act. de asig. Națională	"	—	"	230.—
Serisuri fonciare urbane (5%)	"	—	"	34.—
Societ. const.	"	—	"	10.80
Schimb 4 luni	"	—	"	—
Aur	"	—	"	—

1919/885.

184 [1-3]

Publicațiune!

Următoarele drepturi și realități aparținătoare comunei Gurariului se vor exarēnda prin licitațiune publică pe timpul din 1 Ianuarie 1886 până inclusive 31 Decembrie 1888.

1 Dreptul regalului de crișmarit cu prețul strigării de 3400 fl. 2. Pășunatul în muntele „Cindrel“ cu prețul strigării de 751 fl. 3. Cele două mori comunale cu prețul strigării la fiecare de câte 325 fl. 4. Muntele „Gânjoară“ 302 fl. 5. Muntele „Niculesci“ 515 fl. 6. Muntele „Foltea“ 351 fl.

Prețul strigării se înțelege pe un an.

Licitațiunea se va începe în 4 Octombrie st. n. 1885 la 10 oare dimineața în cancelaria comunei Gurariului.

Condițiunile detaliate se pot lua la cunoștință în cancelaria comunală din Gurariului în oarele oficioase.

Ofertele în scris provezute cu recerintele legali și cu vadiul de 5% din prețul strigării încă se vor primi până la începerea licitațiunii verbale.

Seliște, în 9 Septembrie 1885.

Pretorul cercului.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1885.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiiu				
	Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de porșoane		Tren de porșoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren de porșoane	Tren accelerat	Tren de porșoane	Tren omnibus		Tren de porșoane	Tren omnibus	Tren de porșoane	Tren accelerat					
Viena	—	7.15	—	—	București	—	5.—	7.45	—	Viena	7.15	11.—	—	—	Teiuș	12.39	11.09	3.56	5.20	Copșa mică	—	—	3.02	1.11
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	Predeal	—	9.47	12.50	—	Budapesta	1.45	8.05	8.—	—	Alba-Iulia	1.10	11.56	4.27	5.57	Șeica mare	—	—	3.30	1.32
Szolnok	11.22	3.51	7.29	9.26	Timiș	—	10.11	1.40	—	Szolnok	4.02	11.02	12.—	—	Vințul de jos	—	12.20	4.53	—	Loamneș	—	—	3.47	2.01
P. Ladány	2.25	5.28	8.27	11.40	Brașov	—	10.44	2.27	—	Arad	7.53	3.37	5.55	—	Șibot	—	12.25	5.19	—	Ocna	—	—	4.09	2.24
Oradea-mare	5.33	6.46	—	—	6.22	10.51	2.55	—	—	Glogovaț	—	4.—	6.05	—	Orăștia	—	1.19	5.41	—	Sibiiu—Copșa mică				
Varad-Velenceze	—	—	9.37	1.52	Feldioara	7.01	11.18	3.38	—	Györök	—	4.13	6.19	—	Simeria (Piski)	—	1.48	6.08	—	Sibiiu	—	—	10.25	11.47
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.45	2.—	Apatia	7.33	11.36	4.17	—	Pauliș	—	4.38	6.46	—	Deva	—	2.35	6.39	—	Ocna	—	—	10.46	12.05
Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—	Radna-Lipova	—	4.51	7.—	—	Braniclca	—	3.04	7.04	—	Loamneș	—	—	11.09	12.29
Rév	—	7.42	11.36	3.18	Homorod	8.45	12.23	5.42	—	Conop	—	5.10	7.23	—	Ilia	—	3.36	7.29	—	Șeica mare	—	—	11.32	12.50
Bratca	—	—	12.10	3.41	Hașfalău	10.10	1.19	7.37	—	Bézaava	—	5.38	7.51	—	Gurasada	—	3.50	7.41	—	Copșa mică	—	—	11.52	1.07
Bucia	—	—	12.43	4.01	Sighisoara	10.39	1.37	8.21	—	Soborșin	—	5.57	8.10	—	Zam	—	4.25	8.12	—	Cucerdea—Oșorheiu				
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	Elisabetopol	11.19	2.05	9.05	—	Zam	—	6.42	8.58	—	Soborșin	—	5.09	8.49	—	Cucerdea	4.40	10.00	3.50	12.19
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	Mediaș	11.54	2.25	9.43	—	Gurasada	—	7.14	9.28	—	Bézaava	—	5.56	9.29	—	Cheța	5.10	10.31	4.21	12.50
Stana	—	—	3.29	5.27	Copșa mică	12.12	2.36	10.02	—	Ilia	—	7.43	9.56	—	Conop	—	6.18	9.49	—	Ludoș	5.31	10.53	4.43	1.12
Aghiriș	—	—	4.—	5.50	Micăsasa	12.37	2.41	6.—	—	Braniclca	—	8.01	10.17	—	Radna-Lipova	—	6.57	10.23	6.14	M. Bogat	5.41	11.03	4.43	1.22
Ghirbău	—	—	4.18	6.02	Blaj	12.56	—	6.20	—	Deva	—	8.21	10.38	—	Pauliș	—	7.12	10.37	6.30	Cipeu-Iernut	6.18	11.44	5.31	2.03
Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	Crăciunel	1.30	3.13	6.59	—	Simeria (Piski)	—	8.47	11.05	—	Györök	—	7.27	10.52	6.47	Kerelő-Sz.-Pál	6.33	12.00	5.46	2.18
Cluj	12.05	10.16	—	5.05	6.43	2.34	3.45	7.43	—	Orăștia	—	9.40	11.55	—	Arad	—	8.10	11.32	7.32	Oșorheiu	6.56	12.26	6.10	2.45
Apahida	12.31	—	—	7.26	Aiud	2.55	4.01	8.—	—	Șibot	—	10.10	12.24	—	Szolnok	—	9.—	12.20	8.10	Oșorheiu—Cucerdea				
Ghiris	2.16	11.25	—	8.54	Vințul de sus	3.17	—	8.29	—	Vințul de jos	—	11.04	1.22	—	Budapesta	—	2.39	4.53	12.—	Oșorheiu	7.15	12.46	6.30	3.05
Cucerdea	3.32	11.45	—	9.43	Uioara	3.24	—	8.55	—	Alba-Iulia	2.56	6.59	11.21	1.40	Viena	—	7.10	8.16	2.10					
Uioara	3.41	—	—	9.51	Cucerdea	3.36	4.29	9.04	—	Teiuș	3.30	7.33	12.05	2.24		—	—	6.05	8.—					
Vințul de sus	3.50	—	—	9.58	Ghiris	4.11	4.50	9.32	—	Simeria (Piski)—Petroșeni					Petroșeni—Simeria (Piski)					Oșorheiu				
Aiud	4.25	12.08	—	10.24	Apahida	5.36	—	10.32	—															
Teiuș	5.10	12.29	—	10.59	Cluj	5.56	5.58	12.32	—															
Crăciunel	5.44	—	—	11.28	Nedeșdu	6.08	6.08	12.59	8.—															
Blaj	6.02	12.57	—	11.44	Ghirbău	6.29	—	—	8.34															
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	Stana	6.45	—	—	8.59															
Copșa mică	7.—	1.32	5.40	1.01	Huiedin	7.—	—	—	9.56															
Mediaș	—	1.45	6.01	1.22	Ciucia	7.26	—	—	10.16															
Elisabetopol	—	2.06	6.40	1.56	Bucia	7.48	7.14	—	11.04															
Sighisoara	—	2.38	7.35	2.44	Bratca	8.28	7.43	—	12.17															
Hașfalău	—	2.50	8.01	3.02	Rév	8.47	—	—	12.47															
Homorod	—	3.48	10.05	4.41	Mező-Telegd	9.06	—	—	1.21															
Agostonfalva	—	4.19	11.02	5.30	Fugyi-Vásárhely	9.26	8.22	—	2.05															
Apatia	—	4.34	11.37	6.03	Agostonfalva	10.01	8.48	—	3.08															
Feldioara	—	4.53	12.32	6.35	Várád-Velenceze	10.20	—	—	3.39															
Brașov	—	5.20	1.09	7.14	Oradea-mare	10.30	—	—	3.55	Arad—Timișoara					Timișoara—Arad									
Timiș	—	6.07	2.48	—	P. Ladány	10.37	9.13	—	4.06															
Predeal	—	7.30	3.23	—	Szolnok	10.51	9.18	10.37	—															
București	—	11.35	9.40	—	Budapesta	12.50	10.38	1.45	5.35	Arad					Timișoara									
					Viena	3.06	12.14	5.34	8.22	Aradul nou	6.00	12.55	8.25	Merczifalva	6.07	12.25	5.00							
						6.—	2.10	10.05	10.30	Németh-Ságh	6.25	1.21	8.36	Orczifalva	6.40	1.16	5.56							
						3.—	8.—	6.05	—	Vinga	6.50	1.46	8.54	Vinga	6.51	1.34	6.07							
										Orczifalva	7.19	2.18	9.13	Németh-Ságh	7.08	2.04	6.32							
										Merczifalva	7.38	2.36	9.25	Aradul nou	7.23	2.25	6.53							
										Timișoara	7.56	2.53	9.36	Arad	7.40	2.54	7.24							
											8.42	3.40	10.06		7.50	3.10	7.40							

Nota: Numerii incuadrati cu linii groase insemneaza oarele de noapte.